

Protokół

z jedenastego posiedzenia Grupy Roboczej do spraw Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich w dniu 01 października 2020 r.

W dniu 01 października 2020 roku odbyło się jedenaste posiedzenie Grupy Roboczej do spraw Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich. Z uwagi na trwający stan epidemii COVID-19, spotkanie Grupy Roboczej ds. KSOW zostało przeprowadzone w formie online. Zgodnie z obowiązującym zarządzeniem w posiedzeniu wzięli udział przedstawiciele jednostki centralnej KSOW i jednostek regionalnych KSOW, Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwa Finansów, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Dolina Raby”, LGD Gościniec 4 Żywiołów, Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej, Polskiej Sieci LGD. Lista obecności uczestników posiedzenia stanowi załącznik nr 1 do protokołu.

Ad 1. Pan Ryszard Kogut, Zastępca Dyrektora Departamentu Wsparcia Rolników w MRiRW, otworzył posiedzenie, powitał uczestników XI posiedzenia Grupy Roboczej ds. KSOW i poprowadził spotkanie w zastępstwie za Pana Ryszarda Kamińskiego, Wiceministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Pani Izabela Komorowska, Sekretarz Grupy Roboczej ds. KSOW poinformowała, że po sprawdzeniu listy osób, w tym osób z prawem głosu, które zalogowały się na spotkanie w formie online, jest kworum i można przystąpić do głosowania nad przyjęciem uchwał przewidzianych na tym posiedzeniu zgodnie z porządkiem obrad.

Następnie Pan Ryszard Kogut poinformował, że głosowanie członków Grupy Roboczej ds. KSOW odbędzie się poprzez głosowanie, kto jest przeciw przyjęciu uchwały, a w następnej kolejności kto wstrzymał się od głosu. Osoby głosujące za przyjęciem uchwały będą wyliczone poprzez odjęcie od osób z prawem głosu - osób przeciw i wstrzymujących się od głosu. Ze względów technicznych oddanie głosu przez osobę uprawnioną odbędzie się poprzez zabranie głosu przedstawiając się z imienia i nazwiska oraz podając, czy jest przeciw przyjęciu uchwały, albo czy wstrzymała się od głosu.

W dalszej kolejności Pan Dyrektor Kogut przedstawił porządek obrad oraz zarządził głosowanie za przyjęciem porządku obrad, który został przyjęty przez aklamację.

Spotkanie przebiegało według następującego porządku:

1. Otwarcie posiedzenia przez Pana Ryszarda Kamińskiego, Podsekretarza Stanu w MRiRW, Przewodniczącego Grupy Roboczej ds. KSOW.
2. Pierwsza informacja półroczna z realizacji Planu operacyjnego Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na lata 2020-2021 – Anna Radzikowska, JC KSOW, CDR.

Dyskusja i głosowanie nad uchwałą w sprawie projektu pierwszej informacji półrocznej z realizacji Planu operacyjnego KSOW na lata 2020-2021.

3. Prezentacja zmiany dwuletniego Planu operacyjnego KSOW na lata 2020 – 2021
- Anna Radzikowska, JC KSOW, CDR.

Opinie grup tematycznych na temat zmiany Planu operacyjnego KSOW na lata 2020 - 2021 w zakresie ich kompetencji:

- Henryk Skórnicki, Przewodniczący Grupy Tematycznej ds. innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich;
- Piotr Sadłocha, Przewodniczący Grupy Tematycznej ds. podejścia LEADER.

Dyskusja i głosowanie nad uchwałą w sprawie akceptacji zmiany dwuletniego Planu operacyjnego KSOW na lata 2020-2021.

4. Prezentacja na temat operacji własnych realizowanych przez Jednostkę Centralną KSOW w ramach Planu operacyjnego KSOW na lata 2020-2021 - Paweł Krzeczunowicz dyrektor CDR Oddział w Warszawie.
5. Przekazanie informacji na temat konsultacji przeprowadzanych obecnie przez Komisję Europejską: Europejski Zielony Ład oraz Wizja Rozwoju Obszarów Wiejskich - Paweł Krzeczunowicz dyrektor CDR Oddział w Warszawie.
6. Przekazanie informacji z konferencji EIP-AGRI nt. AKIS-u - Krzysztof Janiak zastępca dyrektora CDR oraz przekazanie informacji ze spotkania Podgrupy ds. podejścia LEADER - Krzysztof Kwatera.
7. Propozycja tematów operacji do realizacji przez partnerów KSOW w ramach konkursu nr 5/2021, planowane terminy: ogłoszenia konkursu, składania i oceny wniosków - Ryszard Kogut zastępca dyrektora, Departament Wsparcia Rolników w MRiRW.
8. Informacja nt. stanu prac nad Planem Strategicznym WPR oraz nt. okresu przejściowego - Paweł Ściański zastępca dyrektora, Departament Wspólnej Polityki Rolnej w MRiRW.
9. Wolne wnioski, sprawy różne. Podsumowanie, ustalenie wniosków i zakończenie posiedzenia.

Ad 2. Zgodnie z porządkiem obrad przedstawiciel Jednostki Centralnej KSOW – Pani Anna Radzikowska z CDR Oddział w Warszawie – przedstawiła krótki pogląd na pierwszą informację półroczną z realizacji Planu operacyjnego KSOW na lata 2020-2021. Pani Radzikowska poinformowała, że z uwagi na obowiązujący stan epidemii, który w znaczący sposób wpływa na zmiany w planowanych i realizowanych operacjach, informacja zawiera ograniczone dane, z których wynika, że 36 jednostek wsparcia sieci do 30 czerwca 2020 r. zrealizowało 16 operacji własnych na kwotę niewiele przekraczającą 400 tys. złotych. Rozpoczęto także realizację 60 operacji własnych i podpisano 133 umowy z partnerami. W analogicznym okresie poprzedniego planu operacyjnego zakończonych operacji tych było dwa razy więcej.

Następnie Pan Dyrektor Kogut zaprosił uczestników do dyskusji w sprawie pierwszej informacji półrocznej z realizacji Planu operacyjnego KSOW na lata 2020-2021. Wobec braku głosów w dyskusji, Pan Ryszard Kogut zarządził głosowanie nad uchwałą nr 52 w sprawie zaopiniowania pierwszej informacji półrocznej z realizacji Planu operacyjnego Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na lata 2020-2021.

W głosowaniu wzięło udział 25 osób spośród 40 uprawnionych do głosowania, nikt nie był przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. Uchwała została przyjęta jednogłośnie. Uchwała nr 52 stanowi załącznik nr 2 do protokołu.

Ad 3. Następnie Pani Anna Radzikowska przedstawiła krótką informację dotyczącą zmiany dwuletniego Planu operacyjnego KSOW na lata 2020-2021. Pani Radzikowska poinformowała, że dynamiczna sytuacja związana ze stanem epidemii, w znaczący sposób wpłynęła na zmiany w planie operacyjnym, które w szczególności dotyczą rezygnacji z realizacji operacji. Jednostki wsparcia sieci zrezygnowały z realizacji 71 operacji, dotyczy głównie projektów, które zakładały organizację imprez masowych oraz zagranicznych wyjazdów studyjnych. Zgłoszono zmiany do 154 operacji. W tym przypadku to rezygnacje z niektórych form realizacji projektu, np. zastąpienie spotkań czy szkoleń stacjonarnych wersją on-line i przesunięcie terminów realizacji na późniejsze miesiące, a w niektórych przypadkach na przyszły rok. Zgłoszono również 128 nowych operacji. Taka duża liczba nowych operacji wynika z zastępowania wcześniej zgłoszonych operacji własnymi operacjami dostosowanymi do panujących realiów w czasie pandemii, przesuwania operacji partnerskich z list rezerwowych oraz przesunięcia niewykorzystanych środków w ramach konkursu 4/2020 na poziomie krajowym na operacje własne CDR-u i ODR-ów. Po zmianach Plan operacyjny KSOW na lata 2020-2021 obejmuje 807 operacji na kwotę ponad 61 mln złotych.

Pan Ryszard Kogut nawiązując do wypowiedzi Pani Radzikowskiej, potwierdził że głównym powodem zmian w dwuletnim planie operacyjnym była aktualna sytuacja będąca następstwem pandemii koronawirusa. Zarówno w ramach operacji własnych jak również w niektórych operacji partnerów KSOW dokonano zmian zakresu operacji czy też samej formy realizowanej operacji ze względu na ograniczenia wywoływane koronawirusem. W przypadku JC KSOW limit środków, który nie został wykorzystany w ramach konkursu nr 4/2020 dla Partnerów KSOW, został przesunięty na realizację operacji własnych w latach 2020-2021.

Następnie Pan Ryszard Kogut poprosił o przedstawienie opinii na temat zmiany Planu operacyjnego KSOW na lata 2020-2021 w zakresie kompetencji Grupy Tematycznej ds. innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich oraz Grupy Tematycznej ds. podejścia LEADER. Występując w imieniu tych grup, Pani Iza Komorowska Sekretarz Grupy Roboczej ds. KSOW w zastępstwie Przewodniczącego Grupy Tematycznej ds. innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich oraz Pan Piotr Sadłocha, Przewodniczący Grupy Tematycznej ds. podejścia LEADER poinformowali, że grupy pozytywnie zaopiniowały zmiany w Planie operacyjnym KSOW na lata 2020-2021 (Uchwała nr 19 Grupy Tematycznej ds. innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich z dnia 15 września 2020 r. oraz Uchwała nr 18 Grupy Tematycznej ds. podejścia LEADER z dnia 14 września 2020 r.).

Następnie Pan Ryszard Kogut zaprosił uczestników do dyskusji w sprawie zmiany dwuletniego Planu operacyjnego KSOW na lata 2020 – 2021. Wobec braku głosów w dyskusji oraz obecności wymaganej do głosowania liczby uczestników posiedzenia, Pan Dyrektor Kogut zarządził głosowanie nad uchwałą nr 53 Grupy Roboczej do spraw Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich z dnia 01 października 2020 r. w sprawie akceptacji zmiany dwuletniego planu operacyjnego Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na lata 2020-2021. W głosowaniu wzięło udział 25 osób spośród 40 uprawnionych do głosowania. Nikt nie był przeciw, nikt się nie wstrzymał od głosu. Uchwała nr 53 została przyjęta jednogłośnie i stanowi załącznik nr 3 do protokołu.

Ad 4. Zgodnie z kolejnym punktem obrad Pan Paweł Krzeczunowicz Dyrektor CDR Oddział w Warszawie przekazał informacje na temat operacji własnych realizowanych w ramach Planu operacyjnego KSOW na lata 2020-2021 przez Jednostkę Centralną KSOW, której funkcję pełni Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie. Pan Dyrektor Krzeczunowicz przedstawił najważniejsze działania, które są realizowane w ramach operacji własnych i dotyczą sieciowania. Pan

Dyrektor powiedział, że do tej pory główne działania KSOW koncentrowały się na przeprowadzaniu konkursów dla partnerów KSOW, natomiast w roku 2020 oraz 2021 będą realizowane działania sieciujące poprzez realizację operacji własnych, w tym: „VI ogólnopolski Zlot Zagród Edukacyjnych”, „XIX Ogólnopolskie Sympozjum Agroturystyczne”, „V Forum Wiedzy i Innowacji” w ramach Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (SIR), „Sieci tematyczne działające na obszarach wiejskich”. We współpracy ze Stowarzyszeniem Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej prowadzone są także działania związane z organizacją V Europejskiego Parlamentu Wiejskiego. Co 2 lata Parlament Wiejski spotyka się w innym państwie członkowskim UE i w przyszłym roku spotkanie odbędzie się w Kielcach. Jest to wydarzenie, które gromadzi około 300-400 działaczy z obszarów wiejskich z całej Europy. Pan Dyrektor Krzeczunowicz podkreślił dobrą współpracę w organizacji tego zjazdu ze Stowarzyszeniem, którego Prezesem jest Pan Piotr Sadłocha.

Następnie Dyrektor Kogut zaprosił uczestników do zadawania pytań na temat ww. prezentacji lub przedstawienia dobrych praktyk w ramach operacji własnych realizowanych przez jednostki wsparcia sieci czy również przez Partnerów KSOW w ramach dwuletniego planu operacyjnego.

Pani Katarzyna Orzechowska, z Departamentu Oświaty i Polityki Społecznej Wsi w MRiRW przedstawiła projekt „Odпочywasj na Wsi”, na który mocno wpłynęła sytuacja związana z koronawirusem. W ramach projektu planowane było min. uczestnictwo w 15 krajowych imprezach targowych oraz w 2-óch dwóch zagranicznych. Niestety ze względu na stan epidemii działania musiały zostać zaktualizowane. Pani Katarzyna Orzechowska zwróciła się z pytaniem do Dyrektora Koguta w sprawie środków finansowych, które ze względu na Covid-19 nie będą mogły być wydatkowane w 2020 roku a czas, który pozostał do końca roku jest tak krótki, że ze względów proceduralnych nie będzie można wdrożyć pewnych działań. W ramach operacji wdrożono instrumenty, które minimalizują konsekwencje związane z koronawirusem, np. poprzez zastąpienie szkoleń stacjonarnych nauczaniem zdalnym, zwiększono także zakres zadań internetowych, niemniej w tym roku pozostanie dużo środków.

Pan Dyrektor Kogut, odnosząc się do wypowiedzi Pani Katarzyny Orzechowskiej, poinformował, że w Ministerstwie Rolnictwa część wcześniej zaplanowanych operacji albo nie zostanie w ogóle zrealizowana albo zostanie zrealizowana w mniejszym zakresie, czy też zmieni się forma realizacji tych operacji. Wszystkie jednostki budżetowe mają zaplanowane środki na dany rok i ten budżet nie przechodzi automatycznie na następny rok. Jeżeli środki budżetowe zaplanowane w 2020 roku nie zostaną wykorzystane, wówczas nie zostanie również wykorzystany dany limit Pomocy Technicznej. Sytuacja jest na bieżąco monitorowana przez Ministerstwo Rolnictwa. Niewykorzystane środki zostały zaalokowane na nowe operacje. Na pewno nie zostaną wykorzystane wszystkie zaalokowane środki na operacje, natomiast powinniśmy wykorzystać co najmniej 90% zaplanowanego budżetu na ten rok. Stąd wynika kolejna w krótkim okresie czasu zmiana planu operacyjnego na rok 2020-2021. Biorąc pod uwagę obecną sytuację epidemiologiczną do końca 2020 r. planowana jest jeszcze jedna zmiana, która będzie procedowana w trybie obiegowym. Zaplanowany budżet na 2020 rok nie przechodzi automatycznie na 2021 rok.

Pani Dyrektor Gajger, przedstawiciel Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego nawiązując do wypowiedzi Pana Dyrektora Koguta zapytała, co w sytuacji kiedy nie zostaną wykorzystane wszystkie środki w 2020 r. Projekt budżetu na 2021 już został przygotowany, czy w związku z tym można zwiększyć limity środków w planie na przyszły rok w kontekście wcześniej zaplanowanych środków. Czy będzie możliwość zwiększenia dotacji na 2021 rok? Taka sytuacja miała już miejsce w poprzednim okresie i wymagała akceptacji Instytucji Zarządzającej.

Pan Dyrektor Kogut, odnosząc się do zagadnień związanych z budżetem wspominał, że istnieje relacja Urząd Marszałkowski a Wojewoda. Już w tym roku część urzędów marszałkowskich ze względu na wykorzystanie limitu środków w ramach Schematu I nie mogła już zarezerwować wydatków na 2021 rok. W związku z tym została założona pewna rezerwa, która umożliwi sfinansowanie dodatkowych wydatków, które nie zostały wcześniej zgłoszone do Ustawy budżetowej. Drugim rozwiązaniem jest prefinansowanie wydatków ze środków własnych.

Pan Dyrektor Kogut dodał, że na dzień dzisiejszy nie ma możliwości zmian w Ustawie budżetowej na 2020 rok poprzez zwiększenie wydatków. Jeżeli jednostki wsparcia nie wykorzystają limitów środków w danym roku, to ten limit automatycznie przechodzi na kolejne lata i te środki muszą zostać wydatkowane. Jednym z rozwiązań jest to, że jeżeli jednostki nie otrzymają wystarczającej dotacji od Wojewody, to jest możliwość prefinansowania tych wydatków ze środków własnych i następnie wystąpienie do Agencji Płatniczej (ARiMR) o refundację. Takie rozwiązanie będzie wymagało dodatkowej zmiany w planie działania Pomocy Technicznej. Natomiast nie ma możliwości obecnie zwiększenia wydatków w Ustawie budżetowej na 2021 rok, która została przyjęta już przez Radę Ministrów. W tej ustawie została przyjęta pewna kwota w rezerwie, ale nie są to bardzo duże środki.

Pani Małgorzata Sibińska, przedstawiciel Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego zwróciła się z pytaniem do Pana Dyrektora Koguta odnośnie zwiększenia środków w rezerwie. Na obecną chwilę konsultujemy zwiększenie limitu środków w ramach Pomocy Technicznej dla niektórych województw. Czy w przypadku tych województw, którym zostaną zwiększone środki na Schemat I będzie można starać się u wojewodów o zwiększenie tych środków z rezerwy, którą IZ zabezpieczyła? Czy możemy starać się u Wojewody o zwiększenie środków w przyszłym roku budżetowym?

Pan Dyrektor Kogut, odpowiadając na pytanie Pani Dyrektor Sibińskiej, poinformował, że odnośnie rezerwy celowej nie została ona przypisana automatycznie do konkretnych urzędów marszałkowskich, natomiast odnośnie procedury uruchamiania tej rezerwy, to należy zwrócić się do Ministerstwa Rolnictwa, do Departamentu Budżetu i Finansów, z prośbą o jej uruchomienie ale dopiero w roku. Pan Dyrektor Kogut podkreślił raz jeszcze, że istnieje także możliwość prefinansowania wydatków z własnych środków a następnie zwrócenie się do ARiMR z prośbą o ich refundację.

Pan Krzysztof Janiak, Zastępca Dyrektora CDR w Brwinowie, nawiązując do przedmówców, zwrócił się z prośbą do Dyrektora Koguta o przekazanie informacji o ewentualnym przedłużeniu o dwa lata realizacji planów operacyjnych.

Pan Ryszard Kogut potwierdził, że jest projekt polegający na tym, że Komisja Europejska dopuści dwuletni okres przejściowy, który miałyby polegać na tym, że środki w budżecie, które zostały zaplanowane na lata 2021-2022 miałyby zostać dołączone do budżetu 2014-2020 i te nowe środki miałyby być przez te kolejne dwa lata wydatkowane na zasadach PROW 2014-2020. Jeśli chodzi o szczegóły, to informację przekaże Pan Paweł Ściański, Zastępca Dyrektora Departamentu Wspólnej Polityki Rolnej w MRiRW, w kolejnej części posiedzenia. Jeżeli chodzi o aktualny limit środków, to zakłada się, że uwzględniając ostatnią zmianę PROW zatwierdzoną przez KE, powinny wystarczyć beneficjentom Pomocy Technicznej do ponoszenia wydatków do połowy 2023 r.

Ad 5. Następnie Pan Paweł Krzeczunowicz przekazał informację na temat konsultacji publicznych prowadzonych obecnie przez Komisję Europejską dotyczących zagadnień: Rozwój obszarów wiejskich – długoterminowa wizja dla obszarów wiejskich, termin konsultacji do 30 listopada 2020 r. oraz Rolnictwo ekologiczne – plan działania dot. rozwoju produkcji ekologicznej w UE (Europejski Zielony Ład), termin konsultacji do 23 października 2020 r. Pan Dyrektor Krzeczunowicz zachęcił wszystkich uczestników do wzięcia udziału w konsultacjach z KE oraz rozpowszechniania informacji o nich. Więcej informacji o konsultacjach publicznych na temat rozwoju obszarów wiejskich i rolnictwa zostało przedstawionych w prezentacji.

Ad 6. W dalszej części posiedzenia Pan Krzysztof Janiak, Zastępca Dyrektora CDR w Brwinowie, przekazał informacje z międzynarodowego seminarium pt. *Plany strategiczne WPR: kluczowa rola systemów wiedzy i innowacji w rolnictwie (AKIS)* w państwach członkowskich, zorganizowanego w dniach 16 - 18 września 2020 r. przez Dyрекcję Generalną ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich Komisji Europejskiej (DG AGRI) oraz Europejskie Partnerstwo Innowacyjne na rzecz Wydajnego i Zrównoważonego Rolnictwa (EIP-AGRI). Seminarium w formie online otworzył Pan Janusz Wojciechowski, Komisarz UE ds. Rolnictwa. Jako główny prelegent wystąpił Pan Jan Krzysztof Ardanowski Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, ponadto w spotkaniu brali udział przedstawiciele ministerstw rolnictwa z państw UE, wielu ekspertów z różnych dziedzin, rolnicy, przedstawiciele organizacji pozarządowych, przedstawiciele samorządów, przedstawiciele doradztwa i nauki.

Podczas seminarium Pan Ryszard Kamiński, Podsekretarz Stanu w MRiRW przedstawił system AKIS w Polsce, wskazując na jego mocne strony, natomiast Pan Krzysztof Janiak zaprezentował system doradztwa rolniczego w Polsce, sieć na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich oraz system wymiany wiedzy i innowacji rolniczych w Polsce, zwracając szczególną uwagę na dobrze zorganizowaną sieć doradców oraz wspierających wdrażanie innowacji brokerów. Pan Dyrektor Janiak zachęcił uczestników posiedzenia Grupy Roboczej ds. KSOW do zapoznania się z prezentacjami oraz wystąpieniami podczas seminarium. Podsumowując, Pan Krzysztof Janiak poinformował, że rola sieci transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie będzie rosła, udział jednostek wsparcia sieci będzie rósł, tworzona jest nowa sieć WPR-u. Obecna sieć KSOW oraz sieć na rzecz innowacji w rolnictwie oraz nowy komponent Filaru I mają być włączone w sieć WPR.

Zgodnie z porządkiem obrad Pan Krzysztof Kwatera, członek Grupy Roboczej – przedstawiciel Komitetu Monitorującego PROW 2014–2020 przekazał informacje ze spotkania Podgrupy ENRD ds. podejścia LEADER, w którym brał udział. Spotkanie dotyczyło min. przedłużenia okresu wdrażania PROW 2014-2020 oraz nowej perspektywy na lata 2021-2027, w tym upowszechnienia strategii wielofunduszowych. Kolejne omawiane podczas spotkania podgrupy kwestie dotyczyły rozwoju turystyki wiejskiej w czasie koronawirusa oraz rozwoju produktów tradycyjnych. Podczas spotkania przedstawiono także informację na temat prowadzonych przez Komisję Europejską konsultacji społecznych dotyczących ewaluacji wpływu podejścia Leader na zbalansowany rozwój terytorialny.

Następnie głos zabrał Pan Ryszard Kamiński, Podsekretarz Stanu w MRiRW, który dołączył do spotkania. Pan Minister Kamiński, nawiązując do wypowiedzi Pana Kwatery, odniósł się do zmian we wdrażaniu podejścia LEADER (RLKS) po 2020 roku w Polsce.

Kolejna kwestia omówiona przez Pana Ministra Kamińskiego dotyczyła koncepcji promowania regionalnych produktów żywnościowych wysokiej jakości w nowej perspektywie finansowej 2021-2027, w tym tworzenia grupy na rzecz aktywizacji jakości (główny udział producentów), mającej na celu rozwój gospodarczy danego regionu.

Pan Minister Kamiński, nawiązując do wypowiedzi Pan Dyrektora Janiaka, podkreślił, że system wiedzy i innowacji w rolnictwie (AKIS) ma ogromny potencjał w Polsce. Powiedział, że w najbliższych latach będziemy wdrażać Rolnictwo precyzyjne 4.0, Zielony Ład i związaną z nim Strategię „Od polu do stołu” oraz Strategię UE na rzecz bioróżnorodności 2030, które będą wyznaczały kierunki zmian w rolnictwie w kolejnych latach. Pan Minister zwrócił także uwagę na znaczenie współpracy nauki i praktyki, na przykład poprzez tworzenie grup operacyjnych EPI.

Pan Minister Kamiński na końcu wystąpienia poinformował, że w związku z pandemią COVID-19 Komisja Europejska zdecydowała, że w krótkim okresie czasu będą uruchomione dodatkowe środki dla obszarów wiejskich z tzw. Funduszu Odbudowy celem ożywienia europejskiej gospodarki. W związku z tym Pan Minister Kamiński zapowiedział testowanie w okresie przejściowym podejścia „Smart Village” (Inteligentne Wioski), które wzbudzają ogromne zainteresowanie na obszarach wiejskich. Jest to szczególnie ważne w czasie pandemii, bo musimy korzystać z usług Internetu i każda miejscowość musi być smart. Pan Minister dodał, że istnieje potrzeba integracji oraz wskazał na kluczową rolę CDR w zakresie spajania działań, dlatego też Platforma AKIS jest bardzo ważna.

Pan Dyrektor Kogut podziękował Panu Ministrowi Kamińskiemu i spytał uczestników czy są pytania odnośnie zagadnień, które poruszył Pan Minister.

Pan Dyrektor Krzysztof Janiak, zwracając się do Pana Ministra, poinformował, że relację z seminarium przedstawił w swoim wcześniejszym wystąpieniu.

Ponownie zabrał głos Pan Minister Kamiński i powiedział, że w Europie Polska jest odbierana jako kraj z dużym potencjałem sieci AKIS. Kontynuując poinformował, że Polska nie jest na początku tworzenia sieci transferu wiedzy, jednakże pracy do wykonania w tym zakresie jest bardzo dużo.

Następnie głos zabrała Pani Katarzyna Orzechowska podkreślając kluczową rolę współpracy we wszystkich obszarach. Nawiązując do realizowanego projektu „Odpoczywaj na wsi” powiedziała, żeby planując działania nie można zapominać o tematach okołorolniczych. Kontynuując powiedziała, że czas pandemii pokazał jakie zmiany są potrzebne w turystyce wiejskiej oraz dodała, że problemy zostały rozwiązane i turystyka wiejska cieszyła się wielkim zainteresowaniem.

W dalszej części posiedzenia głos zabrał Pan Krzysztof Kwatera. Nawiązując do wypowiedzi pana Ministra powiedział, że LGD mogłyby skorzystać ze środków Funduszu Odbudowy, żeby podejście Leader było realizowane w całym kraju.

Ad 7. W dalszej kolejności Pan Ryszard Kogut przedstawił propozycję tematów operacji do realizacji przez partnerów KSOW w ramach konkursu nr 5/2021 oraz planowane terminy: ogłoszenia konkursu, składania i oceny wniosków.

Pan Dyrektor Kogut poinformował, że na rok 2021 planowany jest kolejny konkurs na realizację operacji dla Partnerów KSOW. Konkurs nr 5/2021 będzie ogłoszony tylko na poziomie regionalnym, z tego względu, że w ramach poprzedniego konkursie nr 4/2020 na poziomie krajowym do JC KSOW były składane wnioski o wybór operacji dwuletnich realizowanych w roku 2020 i 2021.

Odnosnie tematów operacji, Pan Dyrektor nadmienił, że ogólne tematy zostały określone w rozporządzeniu w sprawie KSOW. Bazując na warsztatach, które odbyły się na poprzednim posiedzeniu Grupy Roboczej ds. KSOW w grudniu 2019 r. oraz biorąc pod uwagę opinie departamentów merytorycznych w MRiRW, Departament Wsparcia Rolników przygotował listę tematów szczegółowych, które powinny być realizowane przez partnerów KSOW w ramach nowego konkursu. Szczegółowe tematy zostały przypisane do poszczególnych tematów ogólnych wynikających z rozporządzenia w sprawie KSOW. Z uwagi na fakt, że będą to operacje realizowane na poziomie regionalnym, partnerzy KSOW, przystępując do ich realizacji, powinni zwrócić uwagę na specyfikę danego regionu. Na koniec prezentacji Pan Dyrektor Kogut przedstawił trzy warianty - propozycje terminów związanych z ogłoszeniem konkursu nr 5/2021 - a następnie zaprosił uczestników spotkania do dyskusji.

Głos zabrała Pani Magdalena Doniec, przedstawiciel Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego i zapytała, czy zaprezentowane tematy szczegółowe będą obowiązkowe i czy tylko na te tematy można składać wnioski o wybór operacji, czy też można składać wnioski na inne tematy wpisujące się w tematy ogólne. Jednocześnie Pani Magdalena Doniec opowiedziała się za II wariantem terminu ogłoszenia konkursu nr 5/2021, tj. w II połowie października 2020r., z terminem na składanie wniosków do 15 grudnia 2020 r.

Pan Dyrektor Kogut wyjaśnił, że IZ zależało na tym, aby zawęzić zakres tematyczny operacji składanych przez partnerów KSOW, aby to był zamknięty katalog tematów szczegółowych.

Następnie głos w dyskusji zabrała Małgorzata Sibińska, która wskazała III propozycję tj. ogłoszenie konkursu w I połowie listopada 2020 r., składanie wniosków do 17 stycznia 2021 r.

Pan Ryszard Kogut w nawiązaniu do wypowiedzi swoich przedmówczyń poinformował, że zaproponowane terminy związane z ogłoszeniem konkursu nr 5/2021 zostaną rozesłane do urzędów marszałkowskich z prośbą o wskazanie, który z tych terminów byłby najbardziej korzystny. Jeśli chodzi o tematy szczegółowe, to jednocześnie za pośrednictwem JC KSOW zostanie przesłana prezentacja dyrektora Koguta nt. propozycji tematów operacji dla partnerów KSOW w 2021 r. na poziomie województwa z prośbą, o zgłoszenie w ciągu 7 dni uwag do zaproponowanych tematów szczegółowych lub zgłaszanie innych tematów.

Ad 8. Ostatnim punktem jedenastego posiedzenia Grupy Roboczej ds. KSOW była Informacja nt. stanu prac nad Planem Strategicznym Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2021-2027 oraz nt. okresu przejściowego, którą przedstawił Pan Paweł Ściański Zastępca Dyrektora w Departamencie Wspólnej Polityki Rolnej, MRiRW.

Pan Dyrektor Ściański, nawiązując do wypowiedzi Pana Ministra Kamińskiego oraz wystąpienia Pan Krzysztofa Janiaka odnośnie okresu przejściowego, poinformował, że zgodnie z porozumieniem, które zostało osiągnięte pomiędzy Radą UE i Parlamentem Europejskim okres przejściowy planowany pierwotnie przez KE na 1 rok będzie wydłużony na 2 lata, tj. do 31 grudnia 2022 r. i tym samym nowa perspektywa finansowa rozpocznie się dopiero od 01 stycznia 2023 roku. W latach przejściowych 2021 i 2022 będziemy realizować wsparcie na rzecz obszarów wiejskich na zasadach określonych w rozporządzeniu 1305/2013, a więc w oparciu o obecne programy rozwoju obszarów wiejskich. Środki na realizację tych zadań będą pochodziły z roku budżetowego 2021 i 2022, które zostały zarezerwowane już dla nowej perspektywy finansowej i stanowią ok. 1 mld 300 mln euro, natomiast dla roku 2021 kwota będzie zwiększona o ok. 300 mln euro, tym samym budżet dla roku

2021 będzie zdecydowanie wyższy w porównaniu do pozostałych lat nowej perspektywy finansowej. Obecna prezydencja niemiecka zakłada zakończenie prac nad przepisami przejściowymi w październiku 2020. Przepisy dotyczące rozporządzenia przejściowego zostaną opublikowane jak najszybciej. Wszelkie dalsze decyzje oraz modyfikacje PROW 2014-2020 uzależnione są od tego, czy będziemy mieć i w jakiej wysokości będzie dostępny budżet oraz na jakich warunkach i zasadach będziemy mogli realizować wsparcie w kolejnych latach.

W kolejnej części prezentacji Pan Dyrektor Ściański przedstawił informację nt. wyników porozumienia budżetowego z lipca 2020 roku. Podczas szczytu liderzy państw UE ustalili, iż globalny budżet na Wspólną Politykę Rolną na poziomie UE zostanie ustalony na poziomie przekraczającym 344 mld euro. Wydatki na II filar zostaną zwiększone do prawie 78 mld euro. W ramach porozumienia budżetowego osiągnięto również kompromis co do wysokości Europejskiego Instrumentu Odbudowy związanego z niwelowaniem negatywnych skutków pandemii COVID-19. Jest to kwota 7,5 mld euro w skali UE, z czego dla Polski przypadnie niecały 1 mld euro. Środki te będą zasilały budżet Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich bądź krajowego Planu Strategicznego w zależności od tego, w jaki sposób zostanie to ustalone na poziomie UE.

W dalszej części prezentacji Pan Paweł Ściański przedstawił poziom krajowego budżetu środków EFRROW 2021-2027 (II Filar). Po negocjacjach budżetowych jest to przeszło 9,5 mld euro, natomiast nie uwzględnia ta kwota ewentualnych i przyszłych przesunięć na I Filar. Dodatkowo ok. 1 mld euro z Instrumentu Odbudowy będzie zasilał budżet PROW 2014-2020 bądź częściowo również budżet krajowego Planu Strategicznego WPR. Co do tego nie ma ostatecznej decyzji. Strona polska liczy, że w ramach wydłużonego okresu wdrażania PROW 2014-2020 będziemy mieć również dostępne środki w ramach Europejskiego Instrumentu Odbudowy.

Na zakończenie swej prezentacji Pan Paweł Ściański przedstawił krótką informację nt. stanu prac nad krajowym Planem Strategicznym WPR na lata 2021-2027. Plan będzie integrował I i II Filar WPR. Na poziomie jednego dokumentu, będziemy musieli zdecydować jakiego typu interwencje i na jakim poziomie będą wspierane poszczególne inicjatywy. Pan Dyrektor Ściański nadmienił, że perspektywa wydłużenia okresu przejściowego spowodowała wyhamowanie prac nad tym planem. Ponadto w międzyczasie KE zaproponowała włączenie Europejskiego Zielonego Ładu oraz Strategii Bioróżnorodności jako obligatoryjnego elementu Planu Strategicznego przyszłej WPR. Obecnie strona polska jest w momencie priorytetyzacji potrzeb wyodrębnionych w oparciu o stworzone analizy SWOT. Pan Dyrektor Ściański nadmienił, że w związku z wymogiem jaki został określony w przepisach rozporządzenia UE w odniesieniu do każdego celu szczegółowego, państwo członkowskie musi zidentyfikować potrzeby a następnie dokonać ich priorytetyzacji, co oznacza iż będziemy musieli pokazać w planie strategicznym wszystkie potrzeby, które dotyczą danego obszaru, natomiast później dokonać wyboru strategicznego, biorąc pod uwagę m.in. dostępny budżet, ale także biorąc pod uwagę możliwość realizacji danej potrzeby innymi środkami, innymi działaniami przyczyniając się do realizacji danej potrzeby. Pierwsza wersja Planu Strategicznego planowana jest na listopad 2020 r. Pan Dyrektor Ściański poinformował, że wyłoniono ewaluatora oceny ex ante Planu Strategicznego WPR, który ściśle współpracuje z MRiRW. Dyrektor Kogut podziękował Dyrektorowi Ściańskiemu za prezentację

Głos zabrał Dyrektor Janiak i poprosił Dyrektora Ściańskiego o wyjaśnienia dotyczące prezentowanych podczas wypowiedzi kwot środków na lata 2021-2027.

Dyrektor Ściański udzielił wyczerpującej odpowiedzi dotyczącej środków unijnych zaplanowanych na lata 2021-2027, w tym dodatkowych środków na Fundusz Odbudowy.

Ad 10. Ostatnim punktem posiedzenia były wolne wnioski, sprawy różne. Podsumowanie, ustalenie wniosków i zakończenie posiedzenia. Pan Ryszard Kogut spytał zebranych, czy są pytania.

Głos zabrał Pan Dyrektor Krzeczunowicz, który przypomniał o kilku sprawach:

Do 9 października br. JC KSOW zbiera wnioski w ramach ogłoszonego konkursu na projekty współpracy międzyterytorialnej i międzynarodowej w ramach LEADER.

Do końca października br. powinny zakończyć się prace dotyczące nowej odsłony portalu KSOW. Pan Dyrektor Krzeczunowicz podziękował jednostkom regionalnym KSOW za udział w pracach nad jej tworzeniem i aktualizacją. Nowa strona portalu KSOW zostanie upubliczniona przed końcem tego roku.

Pan Dyrektor Krzeczunowicz zwrócił także uwagę na projekt dotyczący konkursu europejskiego „Smart Village”, w którym uczestniczy jedna wioska - Tomaszyn z województwa warmińsko-mazurskiego. W ramach tego projektu będą sukcesywnie udostępniane narzędzia, które mogą się przysłużyć wszelkim podmiotom, które chcą się zaangażować w działania związane z „Smart Village”. Pierwsze z tych narzędzi zostało już opublikowane i dotyczy przygotowywania strategii „Smart Village”. Pan Paweł Krzeczunowicz zaapelował do uczestników spotkania do zachęcenia wspólnot wiejskich do ew. wzięcia udziału w tym projekcie, a także do śledzenia tego projektu i korzystania z jego narzędzi. Strona internetowa projektu: www.smartrural21.eu

Pan Dyrektor Kogut podziękował Panu Dyrektorowi oraz wszystkim uczestnikom posiedzenia i zakończył w imieniu Pana Ministra Kamińskiego oraz własnym jedenaste posiedzenie Grupy Roboczej ds. KSOW.

Podjęte uchwały przez Grupę Roboczą do spraw Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich w dniu 01 października 2020 r.:

1. Uchwała nr 52 Grupy Roboczej do spraw Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich z dnia 01 października 2020 r. w sprawie zaopiniowania pierwszej informacji półrocznej z realizacji Planu operacyjnego Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na lata 2020-2021;
2. Uchwała nr 53 Grupy Roboczej do spraw Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich z dnia 01 października 2020 r. w sprawie akceptacji zmiany dwuletniego planu operacyjnego Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na lata 2020-2021.

Wnioski i ustalenia z posiedzenia

1. Ze względu na obecną sytuację związaną z epidemią COVID- 19 oraz związanymi z tym trudnościami w realizacji operacji, przed końcem bieżącego roku zostanie przeprowadzona jeszcze jedna aktualizacja planu operacyjnego Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na lata 2020-2021. Zmiana ta zostanie dokonana w trybie obiegowym.
2. Konkurs nr 5/2021 będzie ogłoszony tylko dla partnerów KSOW na poziomie regionalnym, nie będzie dotyczył poziomu krajowego.
3. W związku z planowanym ogłoszeniem konkursu nr 5/2021 na partnerów KSOW na poziomie województwa, JC KSOW prześle uczestnikom posiedzenia Grupy Roboczej ds. KSOW

prezentację dyrektora Koguta nt. propozycji tematów operacji dla partnerów KSOW w 2021 r. na poziomie województwa z prośbą o zgłoszenie uwag / innych propozycji tematów do tych przedstawionych.

Załączniki:

1. Lista obecności uczestników posiedzenia.
2. Uchwała nr 52 Grupy Roboczej do spraw Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich z dnia 01 października 2020 r. w sprawie zaopiniowania pierwszej informacji półrocznej z realizacji Planu operacyjnego Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na lata 2020-2021;
3. Uchwała nr 53 Grupy Roboczej do spraw Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich z dnia 01 października 2020 r. w sprawie akceptacji zmiany dwuletniego planu operacyjnego Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na lata 2020-2021.

Sporządziła:

Izabela Komorowska

Sekretarz Grupy Roboczej ds. KSOW

Jednostka Centralna KSOW

w zastępstwie Przewodniczącego
Grupy Roboczej do spraw
Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich

Monika Grążka

Dyrektor
Departamentu Wsparcia Rolników
/podpisano elektronicznie/